

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

מסורת הש"ס

אלא שש סאין . דשש קבין או שש לוגין ליכא למימר דלא מיימי
בגורן מדה פחוטה מכהא : ליעול שש סאין . ולישא משוי כוה :
רמו לב . דשש גרעיין נתן לה לסומן ורמו שעתידין ללחא שש צנים
ממנה : יודע נגן גבור חיל וליש מלחמה ונכון דבר וליש ספר ופי'
עמו . הייט שש צרכות : לא אמרן

אלא שש סאין וכי דרכה של אשה ליימול
שש סאין אלא רמו [רמו] לה שעתידין
שישה בנים לצאת ממנה שמתברכין בשש
[שש] ברכות ואלו הן דוד ומשיח דניאל

הגניה מישאל ועזריה דוד דכתיב ^יויען אחד
מהנערים ויאמר הנה ראיתי בן לישי בית
הלחמי יודע נגן וגבור חיל ואיש מלחמה
ונבון דבר ואיש תואר וד' עמו [א] וגו' ואמר
רב יהודה אמר רב כל הפסוק הזה לא
אמרו דואג אלא בלשון הרע יודע נגן
שיודע לישאל גבור שיודע להשיב איש
מלחמה שיודע לישא וליתן במלחמתה של
תורה * (איש תואר שמראה פנים בהלכה
ונבון דבר שמבין דבר מתוך דבר) וד'
עמו שהלכה כמותו בכל מקום כבולוהו
אמר להו יהונתן בני כמותו כיון דאמר ליה
[ה] עמו מילתא דברידיה נמי לא הוה ביה
חלש דעתיה ואיקניא ביה דבשאלו כתיב

יובל אשר יפנה ירשיע וברוד כתיב * יובל
אשר יפנה יצליח מנלן דדואג הוה כתיב
הבא ^יויען אחד מהנערים מיוחד שבנערים
וכתיב התם ^יושם איש מעבדי שאול ביום
ההוא נעצר לפני ה' ושמו דואג האדומי
אביר הרועים אשר לישאל משיח דכתיב
ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה רוח
עצה וגבורה רוח דעת ויראת ה' וגו' [ב] וכתיב
והיריו ביראת ה' אמר רבי אלכסנדר
מלמד שהמעינו מצות ויסורין כריחיים רבא
אמר דמורה ודאין דכתיב ^יולא למראה עיניו
ישפוט ^יושפט בצדק דלים והוכיח במישור
לעניו ארץ בר כוזבא מלך תרתין שנין
ופלגא אמר להו לרבנן אנא משיח אמרו ליה
במשיח כתיב דמורה ודאין נחוי אנן אי מורה
ודאין כיון דחזויהו דלא מורה ודאין קטלוהו
דניאל חנניה מישאל ועזריה דכתיב בהו
אשר אין בהם כל מאום וטובי מראה
ומשבילים בכל חכמה ויודעי דעת ומבני
מדע ואשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך
וללמד ספר ולשון כשרים מאי אשר אין
בהם כל מום אמר רבי המא (*בר חנניא) אפילו כריבדא דכוסילתא לא
הוה בהו מאי ואשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך אמר רבי המא ברבי חנינא מלמד שהיו אונסין את עצמן
מן השחוק ומן השיחה ומן השינה ומעמידין על עצמן בשעה שנצרכין לנקביהם מפני אימת מלכות ^יויהו
בהם מבני יהודה דניאל חנניה מישאל ועזריה אמר רבי (*אליעזר) כולן מבני יהודה הם ורבי שמואל
בר נחמני אמר דניאל מבני יהודה חנניה מישאל ועזריה משאר שבטים ^יומבניך אשר יצאו
ממך אשר תוליד יקרו והיו סריסים כהיכל מלך בבל מאי סריסים רב אמר סריסים ממש ורבי חנינא
אמר שנותרה ע"ז בימיהם בשלמא למאן דאמר שנותרה ע"ז בימיהם היינו דכתיב ^יוחבל לא איתי
בהון אלא למאן דאמר סריסים ממש מאי וחבל לא איתי בהון חבלא דנורא ותכתיב ^יורח נור לא
עדת בהון לא חבלא ולא ריחא בשלמא למאן דאמר שנותרה ע"ז בימיהם היינו דכתיב ^יכה אמר
ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי וגו' אלא למאן דאמר סריסים ממש משתעי קרא בגנותא דצדיקי
הא והא הוה בהו בשלמא למאן דאמר סריסים ממש היינו דכתיב ^יבביתו ובתומותי יד ושם טוב מבנים
ומבנות אלא למאן דאמר שנותרה ע"ז בימיהם מאי טוב מבנים ומבנות אמר רב נחמן בר יצחק
מבנים שהיו להם כבר ומתו מאי שם עולם אתן לו אשר לא יכרת אמר ר' תנחום דרש בר קפרא בצפורי זה
ספר דניאל שנקרא על שמו מבדי כל מילי דעורא נחמיה בן חכליה אמרינהו ונחמיה בן חכליה מ"ש לא איקרי
סיפרא על שמיה אמר רבי ירמיה בר אבא מפני שהחזיק טובה לעצמו שנאמר ^יזכרה לי אלהי לחובה דוד נמי
מימר אמר ^יזכרני ה' ברצון עמך פקדני בישועתך דוד רחמי הוא דקבעי רב יוסף אמר מפני שסיפר בגנותן
של ראשונים שנאמר ^יוהפחות הראשונים אשר לפני הכבדו על העם ויקחו מהם בלחם ויין אחד כסף שקלים
ארבעים וגו' ואף על דניאל שגדול ממנו סיפר ומנלן דגדול ממנו דכתיב ^יוראיתי אני דניאל לבדי את המראה
והאנשים אשר היו עמי לא ראו את המראה אבל חרדה גדולה נפלה עליהם ויברחו בהחבא ^יוהאנשים אשר היו
עמי לא ראו את המראה * ומאן גינהו אנשים אמר רבי ירמיה ואיתימא ר' חייא בר אבא זה הגי זכריה ומלאכי
אינהו

דואג . לקמן מפרש האחד מן הנערים
היינו דואג : אלא בשלש סרי . שהיה
מספר בשבחו של דוד כדי שיקנא בו
שאלו ויהרגו : לישא וליסן במלחמה
של תורה . להחוכח בתלמוד : פנים
בפלגס . שמציא ראה לדבריו :
דכדידיה נמי לא סוס . דשאלו נמי
לא הוה הלכה כמותו כדלמרינן
בעירובין (דף נג.) דוד דגלי מסכתא
כתיב ציה ירלף ירלחי וישתחו שאלו
דלא גלי מסכתא כתיב ציה בכל אשר
יפנה ירשיע : נעצר לפני ה' . ללמוד
תורה הרבה : אביר הרועים אשר
לשאלו . אלמנה ההוא מיוחד שבנערים
דהיינו דואג דחזין הכא דקרי אביר
הרועים : ונחם עליו רוח ה' . חיזה
רוח רוח חכמה ובינה רוח ענה וגבורה
רוח דעת ויראת ה' הרי ששה : ה"ג
והרינו ביראת ה' ח"י אלכסנדריא
שהטעינו במלות ויסורין כריחיים
והיינו והרינו לשון רחמים ולא גרסינן
וכתיב והרינו : רבא אמר . מאי
והרינו דמורה ודאין שמריח בלחם
אופט יודע מי החייב שנאמר לא
למראה עיניו יספוט ולא למשמע
אזניו יוכיח ופלו הכי ושפט כדק
דלים כגון על ידי הרחה : בר
כוזבא . (עס) * ממלכי אורדוס היה :
אשר אין בהם כל מום וטובי מראה
משכילים בכל חכמה ויודעי דעת
ומבני מדע ואשר כח בהם הרי ו' :
אפי' ריבדא דכוסילתא לא היפס
בנוסס . שלא היו לריכין להקוה ריבדא
פניוריא שלמו כוסילתא עס כלי
המקין פלגמח"ל : מן סריסים . שלא
היו מספרין דבדרים בטלים כדי שלא
יתגנו צפני המלך : כלס מבני יהודה .
דכתיב לעיל עשה צנים העתידים
ללחא מרות ונחשו צהדייהו חנניה
מישאל ועזריה : דניאל . לחוד קאי
אבני יהודה אצל חנניה מישאל
ועזריה והו ליה סך דרשא דלעיל
שש שעורים : מה בניך אשר יצאו
ממטיך . בחזקיהו מלך יהודה כתיב :

י"ל ונבון דבר
ששבין דבר
מתוך דבר
איש תואר
שבראה פנים
בהלכה כ"ל
בילקוט

לא תכלי במקלה לשון זר
ט"י רש"י בח"א [והו] ו
ש"ל לכל דרכיו משביל
פכ"ה בשמואל א יח
מל"ה ודע דבילקוט
ליהא לך דבשאלו כתיב
כ"ו וכדוד כתיב

י"ל חמך מלכי אורדוס

י"ל בר' חנינא

הגהות הנרא
[א] גמ' עמו וגו' . נחמק
יחבט וגו' יושם [ב] וכתיב
והרימו . נחמק יחבט וגו'
וכתיב [ג] שם והלכתי
אשר היו עמי לא ראו
את המראה . נחמק :

עס
י"ל [אעזר]
י"עיה לב
דניאל ג
עס
י"עיה טו
נחמיה ס
תהלים קו
נחמיה ס
דניאל י
תהלים ג
תהלים ג

חלק פרק אחד עשר סנהדרין צד

איננו עדיפי מיניה וכו'. איידי דגרררר בעלמא קתני הכא ומילתא באפי נפשה היא וברבו ספרים אינה כסובה: **מ"ט איבעוט.** דכתיב אכל חרדה גדולה נפלה עליהם: **לנשוף.** ללוג: **במקום הטנופס.** דלא מני קרי: **לימא פכי.** לתש כלומר לך אלל העזים והגימתי: מ"ס שכיבית למרבה המשכה סחוס תורה אור

[פגילה ג']

לך נסחם לומר נסחמו הדברים שעלו במחשבה ולא נעשה ל"א שזיקה הקב"ה לסחוס לרעותיהן של ישראל שבקש לעשותו משיח ומורי רבי פירש לפי נסחמם פיו של חזקיה ולא אמר שירה: **כל הנסים סללו.** שילל ממסחריו ונתרפא מחליו: **שר הטולס.** מלאך שכל העולם מסור בידו: **שמענו לבי לדיק.** שר העולם שאמר עשה לביוט של לדיק: **רוי לי רוי לי.** נסחמות שלי הן ולמי יודע עליו מה מעכב: **אמר נביא אוי לי עד מה יבא משיח:** **עד דלאי כוויי וכוויי דכוויי.** עד שנתכוונו שגאלו ישראל כמה פעמים: **שר הרוחות.** שהשגמות נפקדות אללו והיינו משא דומה כך אמר דומה אלי קורין הרוחות על עסקי שיעיר עשו ואומר לי שומר מה מלילה הקב"ה שהוא שומר מה אומר מן הגלות שהוא כלילה: **שומר מה מלי.** מה דבר מתי קץ האלוה מליל זה:

[פס"ט"ה ט"ו]

אמא בקר. בחמיה וחית ספרים דלא כתיב שמו וכוון אמר להם השר כך אמר שומר הקב"ה אחא בקר גאלוה תבא וגם לילה אכל מתחלה תהיה גלות הרבה ל"א שיגאלו ויבגדו מקדש שני ויחזרו ויגלו גלות זה ל"א וגם לילה לרשעים וכן תרגומו מוכיח אית אגר ללדיקויה ואית פורענות לרשיעיה: **אם הטנוי.** אם תבקשו להגאל: **כעיו.** בקשו רחמים: **שוכו.** בתשובה ואחיו לגאלוה: **גנאי סוא.** דבר מגונה עשו: **הרז טוס.** שגלל את עלמו ונתגביר: **הדודין הדודין.** קמטין קמטין שיהיה מולד על מפלת מלרים: **גיורא עד עשרה דרי.** הכי הוא משל בני אדם ומיהו יתרו ל"א עשירי הוה: פלא

יועץ אל גבור אבי עד שר שלום: **שמיון ישראל.** העוסקין בחורה כולקמן: **תנלה פלאסר.** שם אחד הוא דכתיב בימי פקח בן רמליה זא תגלת פלאסר מלך האספר חד רבא חד ויקירא שמיקף ע"י מלאך: **אל ארץ כארצכם.** ולא אמר מוטבת מארצכם: **קא משקרת.** שהרי אין ארץ משולה הימנה ולכן לא אמר מוטבת מארצכם: **ליסכא אנלינבו.** סמחריב לעשרת השבטים דכתיב (מלכים ב') ויחסם בחלה ובחבור נהר גוזן וערי מדי הי נינהו אופן מקומות: **אכל ישראל.** כי אגלינהו סמחריב ספרו בגטתה של א"י דכי מעו לאוהו מקום ששמו שוש אמרו שויל לארעין זאת הארץ שויל לארעו וכשאלו למקום ששמו עלמין אמרו כי עלמין זה המקום שיה ליירושלים שנקראת בית עולמים: **כשאלו למקום ששמו שוש מרי אמרו על חד מרין.** כלומר זה יפה פי שנים ממקומנו ועל שם כך נקראו כל אופן מקומות ק: **ה"ג תחס כבודו ולא כבודו ממש.** דכבודו ממש משמע בשירו וגופו תחס כבודו משמע תחס הגוף והבשר כלומר בשמה שכתוב הגוף והשאר אמר תחס כבודו ולא כבודו ממש נשמה שכתוב הגוף אלל האי כבודו היינו בגדיו דתחס בגדיהם נשרפו וכי הארדכי יוחנן וכו' דכל הגוף נשרף תחס הבגדים ולא גרסי' תחס כבודו ולא תחס כבודו ממש דמשמע דמקרא נפקא ליה דהאי תחס כבודו לא תחס כבודו ממש ומסיכא תיפוק ליה האי אלל השתא דדרשא בעלמא דריש ליה: **תחס כבודו ממש.** תחס גופו ממש שהגוף קיים והשמה נשרפת: **בעלמו.** הוא עלמו ולא ע"י שילת לא היה ציווי כל כך ולכן הקב"ה כמו כן כפרע ממש בעלמו ולא נתיב"ש כל כך דלאי דומה מתיב"ש מן הגדול למתיב"ש מן הקטן: על

***אינהו עדיפי מיניה ואיהו עדיף מנייהו** אינהו עדיפי מיניה דאינהו נביאי ואיהו לאו נביא ואיהו עדיף מנייהו דאיהו הוא ואינהו לא חזו וכי מאדר דלא חזו מאי שעמא איבעות אע"ג דאינהו לא חזו מירי מזוליהו חזי אמר רבינא ש"מ האי מאן דמבעית אף על גב דאיהו לא חזי מזוליה חזי מאי תקנתיה *לינשוף מדוכתיה ארבעה גרמירי אי נמי ליקרי קרית שמע ואי קאי במקום המנופת לימא הכי עיוזא דבי מברחא שמינא מינאי *למרבה המשרה ולשלום אין קץ וגו' א"ר תנחום דרש בר קפרא בציפורי מפני מה כל מ"ס שבאמצע חיבה פתוח וזה סתום ביקש הקב"ה לעשות חוקיהו משיח וסנחריב גוג ומנוג אמרה מדת הדין לפני הקב"ה רבש"ע ומה דוד מלך ישראל שאמר כמה שירות ותשבחות לפניך לא עשיתו משיח חזקיהו ששעשית לו כל הנסים הללו ולא אמר שירה לפניך תעשהו משיח לכך נסתתם מיד פתחה הארץ ואמרה לפניו רבש"ע אני אומרת לפניך שירה תחת צדיק זה ועשהו משיח פתחה ואמרה שירה לפניו כדשינאמר *מבנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק וגו' אמר שר העולם לפניו רבש"ע צביונו עשה לצדיק זה יצאה בת קול ואמרה רוי לי רוי לי אמר נביא אוי לי אוי לי עד מתי יצאה בת קול ואמרה *בוגדים בגדו ובגד בוגדים בגדו ואמר רבא ואיתומא ר' יצחק ע"ד דאתו בוויי ובוויי דבוויי *משא דומה א"ר קורא משעיר שומר מה מלילה שומר מה מליל וגו' א"ר יוחנן ארתו מלאך הממונה על הרוחות דומה שמו נתקבצו כל הרוחות אצל דומה אמרו לו שומר מה מלילה שומר מה מליל מליל [א] אמר שומר אתא בקר וגם לילה אם תבעין בעיו שזבו אתיו תנא משום רבי פפייס גנאי הוא לחזקיה וסייעתו שלא אמרו שירה עד שפתחה הארץ ואמרה שירה שנא' מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק וגו' ויששים ריבוא שלא אמרו ברוך עד שבא יתרו ואמר ברוך ה' ויחד יתרו רב ושמואל רב אמר שהעביר חרב הדה על בשרו ושמואל אמר שנעשה חרודים חרודים כל בשרו אמר רב [ג] היינו דאמרי אינשי גיורא עד עשרה דרי לא תבזה ארמאי קמיה *לכן ישלח הארון ה' צבאות במשמניו רוח מאי במשמניו רוח אמר הקב"ה יבא חוקיהו שיש לו שמונה שמות ויפרע מסנחריב שיש לו שמונה שמות חזקיהו דכתיב *כי ילד יולד לנו בן נתן לנו ותהי המישרה על שכמו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום והאיכא חזקיהו שחזקיה דבר אחר חזקיה שחזקיה את ישראל לאביהם שבשמים סנחריב דכתיב ביה [ד] תגלת פלאסר *פלנאסר *שלמנאסר כלפי מעלה א"ר יוחנן מפני מה זכה אותו רשע לקרותו אסנפר רבא ויקרא מפני שלא סיפר בגנותה של ארץ ישראל שנאמר *עד בואי ולקחתי אתכם אל ארץ כארצכם רב ושמואל חד אמר מלך פקח היה וחד אמר מלך טיפש היה למאן דאמר מלך פקח היה אי אמינא ליה עדיפא מארעיינו אמרו קא משקרת ומאן דאמר מלך טיפש היה אם כן מאי רבותיה להיכא אנלי ליהו מר זוטרא אמר לאפריקי ורבי חנינא אמר להרי סלוג אבל ישראל ספרו בגנותה של ארץ ישראל כי כמו שוש אמרי שויה כי ארעין כי ממו עלמין אמרו בעלמין כי ממו שוש תרי אמרי על חד תרין *ותחת כבודו [יקד] יקוד כיקוד אש א"ר יוחנן תחת כבודו ולא כבודו ממש *כי הא דרבי יוחנן קרי ליה למאני מכבודתי *רבי אלעזר אמר תחת כבודו ממש כשריפת בני אהרן מה להלן *שריפת נשמה וגוף קיים אף כאן שריפת נשמה וגוף קיים תנא משמיה דרבי יהושע בן קרחה פירעה שחורף בעצמו נפרע הקב"ה ממנו בעצמו סנחריב שחורף ע"י

גליון השנים
רש"י ד"ה גיורא וכו'
לא עשירי הוה . וכתבתי
פס"ט"ה דמשנה ודכות
ממתיים בן חס עד ימרו:

[כמונת קיב: פירוש
ל"א שודים על ארץ
ישראל ובאים שודים
חמרים וס' ד' י' ס'
הסודרים וישראל עמיה.
ערוך ערך ב' ד']

שמות יח

ישעיהו י

שם ט

מלכים ב טו
ד"ה כח
ב"ק נ"א:
ישעיהו כ

מלכים ב יח

ישעיהו י

שבת ק"ג
ב"ק נ"א:
[לפני כבודי]

בליקוט איתא רב פפא

מ"ז י
עורא ד

[שנה קי"ג:]

ע"י
ק"י
ה'תת"ס
וכפ"י
גדולים
למחרת
למחרת

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

צה

ענין עמנות . כמו עניה כלומר נציאות ירמיה הענתותי היא שעתידה לבא על כבוד נר שחמסר ירושלים בידו: **פרי כסיר וכו'** . ודוכתא אחריתי מפורש למה נקראו לו כל השמות הללו: **אי כסי** . דבלי קרא להני קולך לא ממושבגא הוא אי"כ ליכא אלא תשע מסעות דהא עוד היום לאו מחושבגא [גמי תורה אור

לשון פרי קריטא ל"א כפר היא: **קמטיס** . הכניעו תחת הכד של זיתים ויחזי עלה למעכו: **מכא ליס ארעא ממוטיס** . נהרכבה הארץ מתחתיו ולא הזיקו ל"א מכא נשפלה כעין גומא ויהיה מגינה עליו: **בארבע גריבי דמיא** . בארבע סאין של מים ל"א בארבע כורא דמיא

בד' *טורות של מים: **איטריף קמיס** . טורות כפז

הוא] ומתוך עברו מעברה תרתי^{ענין ענתות עתיד ירמיה בן הלכיה ומתנבא אינו עברו חד מעברה חד ואיכא עשר מסעות: **אורו היום נשטייר מעונס של נוב** . [דמפני עון] שהיה להם לישראל על שנהרגו כהני נוב קצת הקב"ה העונש עד אותו היום ואורו יוס בלבד נשטייר מוזמן העונש ואילו היה נלחם בירושלים באותו היום היה כובשה והכי משמע קרא עוד היום אורו יוס העמידו לסנתיב על ירושלים בעון נוב: **סגא כהד יומא** . והיינו 'מסעות שנסע אותו היום: **שדו ליס** . לסנתיב: **כפמרכי** . תחתיו ספי"ו בלע"ו עד שראה ירושלים כולה: **עלס וקס ומניד כריטיס** . עליה עמד והיה מניד כראשו: **נשדי כיס ידא האידנא** . נלחם בה עתה: **סמטיסו** . תמה הוא להתחיל היום משום חושא דאורחא ל"א תמיהו כתיגעתס ודומה ליה [בסנתיב] איתמה למיתב: **גולמו סרג** . תחכה של חומה לשון פריס אכן רעועה מן החומה ובקעה: **כס דינא כטל דינא** . כיון של דינא בטל הריב וכן מפני של כבשה בו ביום לא הללח ממחרת: **וישבי בנוב** . אידי דאיירי לעיל באותו יום ששטייר מעונה של נוב נקט הכא וישבי בנוב שבא על עסקי נוב: **סרפס** . היינו ערפה: **משקל קינו** . מתרגמין מתקל סופיניה: **וסוס סגור דהספס** . והוא סוכר ארספניקי דתתא: **נטייד דואג סאדומי** . שספר לשון הרע על דוד שנתקל בו שאלו ולפי שקבל אחימלך את דוד בנוב אמר ליה שאלו סוכ ופגע בכהני ה' נמלא שעל ירך נהרגו ואתה נכשל ובתתא זה נהרג שאלו ושלשת בניו במלחמה פלשתיס: **שכר כיואי** . זרעך או תמסר ביד אויב אמר לפניו רבנו של עולם מוטב אמסר ביד אויב ולא יבלה זרעי יומא חד נפק *לשכור בואי אתא שמן ואדמי ליה כמביא פתק ביה גירא ולא מטייה משכיה עד דאמטייה לארץ פלשתיס כדחוייה ישבי בנוב אמר היינו האי דקמליה לגלית אחי כפתיה קמטיה אותביה ושרייה תורתי בי *בדייא אתעביד ליה ניסא מכא ליה ארעא מתותיה היינו דכתיב °תרחיב צעדי תחתיו ולא מעדו קרסולי ההוא יומא אפניא דמעלי שבתא הוה אבישי בן צרויה הוה קא חייף רישיה בד' גרבי דמיא חוינהו בתמי דמא איכא דאמרי אתא יונה איטריף קמיא °אמר *כנסת ישראל ליונה אימתילא שנאמר °כנפי יונה נחפה בכסף שמע מינה דוד מלכא דישראל בצערא שרי אתא לביתיה ולא אישכחיה אמר *תנן אין רוכבין על סוסו ואין יושבין על כסאו ואין משתמשינן בשרביטו בשעת הסכנה מאי אתא שאיל בי מדרשא אמרו ליה בשעת הסכנה שפיר דמי רכביה לפרדיה וקם ואול קפצה ליה ארעא בהדי דקא מסגי חוייה לערפה אמיה דהוות נוולא כי חוייתה פסקתה לפילכה שרתיה עילוייה סברא למקמליה אמרה ליה עלם אייתי לי פלך פתקיה בריש מוחה וקמלה כד חוייה ישבי בנוב אמר השתא הוה בי תרין וקמלין לי פתקיה לדוד לעילא ודן ליה לדומחיה אמר ניפול עלה ונקמל אמר אבישי שם אוקמיה לדוד בין שמיא לארעא °נימא ליה איהו אין חבוש מוציא עצמו מבית האסורין א"ל מאי בעית הכא א"ל הכי אמר לי קודשא בריך הוא והכי אתרדי ליה א"ל אפיך צלותיך בר בוך קירא ליובון ואת לא תצמער א"ל אי הכי סייע בהרן היינו דכתיב °ויעזור לו אבישי בן צרויה אמר רב שעזרו בתפלה אמר אבישי שם ואחתיה הוה קא רדיף בתרייהו כי מטא קובי אמרי קום ביה כי מטא בי תרי אמרי בתרי גורדין קמליה לאריא אמרי ליה ויל אשתכח לערפה אימך בקיברא כי אדכרו ליה שבא דאימיה כחש חיליה וקמליה היינו דכתיב °או נשבעו אנשי דוד לו לאמר לא תצא עוד אתנו למלחמה ולא תכבה את נר ישראל ת"ר שלשה קפצה להם הארץ אליעזר עבד אברהם ויעקב אבינו ואבישי בן צרויה הא דאמרן אליעזר עבד אברהם דכתיב °ואבוא היום אל העין למימרא דההוא יומא נפק יעקב אבינו דכתיב}

היה טורפת ומחבטת עלמה וממרטת כנפיה והומה ומלערת: **קפלס ליס ארעא** . כמו לא תקפון [דברים טו] נתקלרה הארץ והגע מהרה לארץ פלשתיס: **לערסא אימיס** . דישבי: **נוולס** . טוה: **כד חויטיס** . ערפה לאבישי סברה למקמליה באותו פלך שהיה בידה ולא נגע בו: **ארעא ליס** . לאבישי אייתי לן ההוא פלך דנפל לפניך: **ס"ג פסקיס כריס מוסא וקטלס** . השליך אבישי הפלך לראשה ומחה: **פסקיס לדוד לפילא** . זרקו כלפי מעלה: **ודן ליס** . ענן תחתיו חנינו בקרקע כדי שיפול עליו וימות: **ונימא איסו** . דוד עלמו לימא סס: **אין כהוס** . אין דעוה מכוונת לומר השם והשתא נייל דוד והשליכו השם כדחוק והלכו אבישי ודוד וחזרו להם: **אמר ליס** . אבישי לדוד: **ומאי כטיס סכא** . למה באת כאן: **אמר ליס** . הקב"ה אמר לי רעוגך שילכה זרעך או תמסר ביד אויבך והכי אהדרי ליה מוטב שאלול ביד אויב: **אמר ליס אפיך ללוטיך** . הפך פלתיך לאחור לפניו מוטב וילא זרעך ולא תמסר ביד אויב דמה לך בלעזר בניך: **כר כרך קירא לזבון ואס לא סלעטער** . משל הוא שאומרים בני אדם: **סייע כסדן** . עזור בתפלתך להפכה: **וסוס קא רדיף כמרייסו** . והס צורחין שהיה קרוב לארץ פלשתיס: **ופי מוטו קובי** . לאותו כפר שסמו קובי שבין איי לארץ פלשתיס: **אמרי קוס כיס** . אמרו זה לזה עמוד כנגדו ואל תברח ונגע ולך נקרא קובי איינו הו בקיאי בשמות הכפריס ועדין הו מפחדין וצורחין: **כי מטא כי סרי** . סס מקום: **אמרו בין סרי גוריון** . בתמיהא: **כקברא** . שהרגתה: **ויא**

זרעך או תמסר ביד אויב אמר לפניו רבנו של עולם מוטב אמסר ביד אויב ולא יבלה זרעי יומא חד נפק *לשכור בואי אתא שמן ואדמי ליה כמביא פתק ביה גירא ולא מטייה משכיה עד דאמטייה לארץ פלשתיס כדחוייה ישבי בנוב אמר היינו האי דקמליה לגלית אחי כפתיה קמטיה אותביה ושרייה תורתי בי *בדייא אתעביד ליה ניסא מכא ליה ארעא מתותיה היינו דכתיב °תרחיב צעדי תחתיו ולא מעדו קרסולי ההוא יומא אפניא דמעלי שבתא הוה אבישי בן צרויה הוה קא חייף רישיה בד' גרבי דמיא חוינהו בתמי דמא איכא דאמרי אתא יונה איטריף קמיא °אמר *כנסת ישראל ליונה אימתילא שנאמר °כנפי יונה נחפה בכסף שמע מינה דוד מלכא דישראל בצערא שרי אתא לביתיה ולא אישכחיה אמר *תנן אין רוכבין על סוסו ואין יושבין על כסאו ואין משתמשינן בשרביטו בשעת הסכנה מאי אתא שאיל בי מדרשא אמרו ליה בשעת הסכנה שפיר דמי רכביה לפרדיה וקם ואול קפצה ליה ארעא בהדי דקא מסגי חוייה לערפה אמיה דהוות נוולא כי חוייתה פסקתה לפילכה שרתיה עילוייה סברא למקמליה אמרה ליה עלם אייתי לי פלך פתקיה בריש מוחה וקמלה כד חוייה ישבי בנוב אמר השתא הוה בי תרין וקמלין לי פתקיה לדוד לעילא ודן ליה לדומחיה אמר ניפול עלה ונקמל אמר אבישי שם אוקמיה לדוד בין שמיא לארעא °נימא ליה איהו אין חבוש מוציא עצמו מבית האסורין א"ל מאי בעית הכא א"ל הכי אמר לי קודשא בריך הוא והכי אתרדי ליה א"ל אפיך צלותיך בר בוך קירא ליובון ואת לא תצמער א"ל אי הכי סייע בהרן היינו דכתיב °ויעזור לו אבישי בן צרויה אמר רב שעזרו בתפלה אמר אבישי שם ואחתיה הוה קא רדיף בתרייהו כי מטא קובי אמרי קום ביה כי מטא בי תרי אמרי בתרי גורדין קמליה לאריא אמרי ליה ויל אשתכח לערפה אימך בקיברא כי אדכרו ליה שבא דאימיה כחש חיליה וקמליה היינו דכתיב °או נשבעו אנשי דוד לו לאמר לא תצא עוד אתנו למלחמה ולא תכבה את נר ישראל ת"ר שלשה קפצה להם הארץ אליעזר עבד אברהם ויעקב אבינו ואבישי בן צרויה הא דאמרן אליעזר עבד אברהם דכתיב °ואבוא היום אל העין למימרא דההוא יומא נפק יעקב אבינו דכתיב

[בראשית מט
שופטים יד
בראשית מט
ישעיה ל
תהלים סג
איוב כח]

כפז מ"ז

[בילקוט ישעיה
ס"ו י' איתא
קלח כנסתא
אחרת ועי'
עוד בענין
פסך גלמחג]

[ע"י בענין ערך
שכר בואי פי'
יפה כחליבות]
כ"א סדייא

[ברכות גג
בכה מעי קלח'
גיטין מה'
לעיל כג]

ברכות ה.

שמואל ב כ

ס

בראשית כד

כ"א דאיתו מאורחא

גליון השנים
גב' חמר כני ליונה
אימתלי עיין גי סוף
פסך ד' מיוס: